

SELMECBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona
50 fillér.

— Egyes szám ára 20 fillér. —

Hirdetések megállapodás szerint számíttatnak.

— Nyiltér díja soronként 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

DR. PAULOVICS ISTVAN

Az expedíciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők,

hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

A végső összeomlás.

A balkáni háború második része teljessé és végleg befejezetté tette, amit az első rész megkezdett. Megadta a kegyelem-dűfést a leterített török birodalomnak. Mindaz, ami a szerencsétlen háború első szakaszában még megmaradt, a másodikban tökéletesen elpusztult és megsemmisült.

A megrázó történelmi színjátéknak ez az utolsó felvonása lassan és vontatottan indult. Eleintén úgy látszott, mintha nevezetes forduló előtt állanánk. A fegyverszünet lejárta után megújult háború az első időkben semmiféle nevezetes sikert nem hozott a balkáni szövetségeseeknek. Az ostromolt városok továbbra is szilárdan tartották magukat s a Gallipoli-félszigeten nagyon váltakozó szerencsével folyt a harc. Csataidzsánál pedig nemcsak hogy nem hátrált tovább, hanem valami kevéssel még előbbre is nyomult a török. Hosszú heteken át úgy látszott, hogy az események Enver bégnak s új-török társainak adnak igazat, akik árulónak mondották s el is kergették Kiamil basát, a volt nagyvezért, mert súlyos föltételekkel is hajlandó volt a béke megkötésére.

Egyszerre azután a Törökországot ért újabb szerencsétlenségek irtózatossá tette a helyzetet s kiderült, hogy Kiamil basának és társainak volt igazuk. Szegény Törökország most boldog lenne, ha olyan föltételekkel köthetné meg a békét, aminőket akkor Enver bég és társai elfogadhatatlanul lealázóknak tartottak. Akkor még csak megroskadt volt Törökország, most azonban már tökéletesen le van terítve.

A végső csapások gyilkos sora pár héttel ezelőtt kezdődött, amikor a három, hősi módon védelmezett vár egyike: Janina elesett. Ezt a diadalt a görögök aratták, akik ily módon Törökország egyik legszebb európai tartományának, Epirusznak lettek az urai. Szalonikitől fölfelé, egészen Albániáig, nem volt többé egy árva csapat katonája sem a szultánnak: a görögök hadifoglya volt valamennyi.

Ezután a második, még végzetesebb katasztrófa következett. Március huszonharmadikán, épen öt hónapra rá, hogy az első bolgár ágyúgolyó a falai közé repült, Dri-

nápoly is elbukott. Hasztalan volt a boldogtalan Sükri basa minden nagyszerű hősiessége, az a gyilkos vasgyűrű, amellyel száz-ezer bolgár és szerb ostromló körülszorította, kétszáz hatalmas ágyúból ontva rá a tüzet, végre is összeroppantotta. A török védőseregnek nem volt már se löszere, sem esége. Ehségtől roskadozó katonák álltak a kihült ágyúk mellett, amelyeket nem volt többé mivel megtölteni. Segítségét, fölszabadító-sereget sehol sem várhattak. — Ilyen állapotban volt Drinápoly, mikor az ostromlók általános, nagy, döntő támadással vetették magukat rá s háromnapos küzdelem után be is hatoltak rommá lett falai, lángborult, pusztuló házai közé. — Drinápoly Ferdinánd bolgár cár birtoka lett.

Drinápoly eleste a csataidzsai vonal sorsát is eldöntötte, mert az ostromló sereg most már fölszabadult s egész tömegével a bolgár had segítségére siethetett, míg a török sehol sem kaphatott támogatást.

Igy veszítette el Törökország legutolsó pozícióit is, amelyek még birtokában voltak.

A helyzet most már tökéletesen kialakult. Most már csak az új történelmi alakulás rendezése van hátra. A béke föltételeinek megállapítása a győzelmes balkáni népek és a nagy hatalmak dolga. Törökországnak ebben a nagy műveletben már nincsen szava, mert, mint hatalom, teljesen megsemmisült. Ami esetleg megmaradt belőle, az csupán a nagy hatalmak adománya, amelyek nem látják még elérkezettnek az időt a boldogtalan ország teljes eltörlésére. Törökország, amely immár ázsiai hatalom lett csak, egyelőre megtartja, európai uralma emlékéül, Konstantinápolyt, bizonyos azonban, hogy ezt sem sokáig.

Drinápoly eleste napján a nagykövetek londoni tanácskozása megállapította Albánia határait, ami azért rendkívül fontos, mert ez a pont volt az, amely a monarchia és Oroszország között viszály forrása lehetett volna. Albánia határainak egyetértő megállapítása e két nagyhatalom teljes megegyezését jelenti. A többi meghódított terület szabad zsákmányuk a győztes balkáni népeknek. Osztzkodhatnak vagy összemarokodhatnak rajta: ez már tisztára az ő dolguk. Ebben a vitába egy nagyhatalom se fog beavatkozni. Legkevésbé az, akinek a hagyatékán osztzkodnak. A szerencsétlen

Törökország, amelyet sokáig beteg embernek emlegettek. Most már halott ember lett belőle.

Rendőri államsegély.

Irta: dr. Csuhay Sándor.

Az 1912. LVIII. t.-c. nem csupán a városok közigazgatási tisztviselőiről, de a városok rendőrségéről is gondoskodott. Ez a gondoskodás a 41.500/XIII. 1913. Bm. körrendelettel csengő ércze vált. S mert e rendeletben a segíteni akarás, a javításra törekvés domborodik ki, a városok e gondoskodásért köszönettel tartozhatnak. Vitázni lehet azon, hogy a felosztás helyes e, elég-e az egyes városok égető szükségleteinek megoldására. Azonban mellőzzük ezt s ehelyett csak azt a kérdést vizsgáljuk, hogy a törvény és rendelet fedik-e egymást s a felosztás módozata valóban a törvényben lefektetett célt szolgálja-e.

A törvény imperative a városi rendőrségek fejlesztését tette feladatává. Fejlesztés alatt első tekintetre és közönséges értelemben az intézmény bővítését, vagyis a személyzeti létszám emelését értjük. A városi rendőrség legnagyobb fogyatékosága az elégtelen személyzet. A vidéki rendőrség szempontjából tehát e fogyatékoság kiküszöbölését kellett volna megkezdenie az államsegélynek, mert elégtelen személyzettel bármily nivós rendőrség sem képes a ráháruló feladatokat megoldani. A törvényről és államsegélyről elsősorban a személyzeti létszám emelését s emeléssel való fejlesztést remélte és várta a városi rendőrség. Azonban a rendelet csalódást hozott, mert fejlesztés helyett csak — javítást adott. A rendelés 2. és 4. pontjában foglalt rendeltetést fejlesztésnek tekinteni nem lehet: az e rendeltetést szolgáló öszszegéknek csak az eredményre, — belterjesebb működésre van kihatásuk. Ámde a belterjesebb működés is csak elegendő személyzettel eredményes. A gazdálkodó egy hold vetőföldjét egy igával és egy kocissal el tudja látni; de ha ezt a hold földjét konyhakertszétté alakítja s így belterjesebben kíván gazdálkodni, a műveléshez 4—5 emberre lesz szüksége, mert a belterjes gazdálkodás csak is így hozza meg gyümölcsét.

Ez alapon mondhatjuk, hogy a felosztott államsegély a vidéki rendőrség helyzetén nem lendített.

Igaz, az egyes rendőri intézmények erősítése is lehet fejlesztés. De minél fejlettebb lesz egy intézmény, annál több személyt is igényel. A fejlesztett intézmény megőrli az elégtelen személyzetet, mert két kar mindig csak két kar s ha négy helyett működik, mihamar szellemi és fizikai rokkantsághoz jutlat. Az ily eredményre vezető megterhelés, fejlesztés helyett megbénítja s feladatai teljesítésére képtelenné teszi a vidéki rendőrséget.

A rendelet csak annak a külső kifejezője, hogy a vidéki rendőrség helyzetét még mindig

2460. sz. 1913. vlt.

Árlejtési hirdetemény.

Selmece- és Béalabánya sz. k. bányaváros tanácsa ezennel közölni teszi, hogy az ú. n. Óvár harangtornyában levő 4 drb harang csapágynak, tengelyeinek, esetleg felfüggesztő-szerkezetének megújítására, illetőleg javítására, valamint a harangoknak 90 fokkal való megfordítására árlejtést hirdet. E célra 5600 kor. áll rendelkezésére.

Az e szakmával foglalkozó gyárak és cégek felhívhatók, hogy a harangok alapos megvizsgálása után a város tanácsához, a szükséges helyreállításokra vonatkozólag részletes tervezet és ajánlat csatolása mellett, szakszerű javaslatot terjeszzenek be. A szabályszerűen bélyegzett és készpénzben vagy értékpapírokkal a fennjelölt pénzösszeg 5 %-ával, azaz 280 (kétszáznyolcvan) kor. bankpénzzel ellátott zárt, írásbeli ajánlatok az 1913. évi máj. 15-ének déli 12 óráig terjesztendők be, a városi tanácshoz címezve, mikor is az ajánlatok felbontatnak, de végleges döntés csak a törvényhatósági bizottsági közgyűlés határozata alapján hozható.

A vállalatot nyert vállalkozó köteles lesz a bankpénzt a vállalati összeg 10 %-ig kiegészíteni. Ez az összeg biztosítékul fog szolgálni a munkát a felszólítástól kezdve három hó lefolyása alatt elvégezni s azért két évi jótállást vállalni tartozik.

Csakis hazai, törvényesen bejegyzett cégek pályázhatnak. A részletes szállítási feltételek a vállalatot nyert vállalkozóval szerződésileg állapíthatók meg.

Selmecebányán, az 1913. évi április hó 8-án tartott tanácsüléséből.

Horváth Kálmán
kir. tan., polgármester

HIRDETÉSEK.**A „HANGYA”**

a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete kötelekébe tartozó „Selmece-béalabányai Állami Alkalmazottak Fogyasztási Szövetkezete” 1913. évi május hó 4-én, délelőtt 10 órakor, a m. kir. bányásziskola nagytermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok, az alapszabályok 33. §-a értelmében ezennel meghívhatók.

Napirend:

1. A múltévi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása
2. A zárószámadás megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. A mérleg megállapítása és a tiszta jövedelemről való rendelkezés
4. Az igazgatóság kiegészítése.
5. A felügyelő bizottság megválasztása.
6. A választmány megválasztása.
8. Indítványok.

Indítványok, az alapszabályok 37. §-a f) pontja értelmében, legalább nyolc (8) nappal a közgyűlés előtt nyújtandók be az igazgatósághoz. Selmecebánya, 1913. április hó.

Az igazgatóság nevében:

LÁNG AURÉL s. k.
ügyvezető-igazgató.

UJDONSÁG!**Csodaréztrombita**

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen nótát játszani. A »Csodaréztrombita« rendkívül erős, vastag sárgarézből van készítve, könnyen

fújható, 45 cm. hosszú, szép, tartós billentyűkkel ellátva. — Ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal **csak 6 korona.**

WAGNER „Hangszer-király”

országserzte elismert elsőrendű hangszerárúháza, BUDAPEST, József-körut 15. — Fényképes hangszerárjegyzék ingyen. — **Ó V Á S!** Figyelem a pontos címre és házszámra.

HIMLER és BRAUN

BUTORTERMEI, ASZTALOS ÉS KÁRPITOS MŰHELYEK

LOSONC, RÁKÓCZI-UTCA.

Óriási választék asztalos-, kárpitos-, vas- és réz-butorokban minden társadalmi osztály részére
: szőnyegraktár :

Elvállal teljes lakberendezéseket, szállodák, kávéházak és fürdőhelyek teljes fel-
: szerelését. :
: Szőnyegraktár :

VILÁGHÍR
ÉS LEGUJABB RENDSZERŰ

BOLINDER NYERSOLAJ-
MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

ANYOS IMRE czégnél
kaphatók

BUDAPEST, VI. PODMANICZKY-UTCZA 17.

Telefon 12-76.

Legkisebb nyersolajszükséglet!
Feltétlen jótállás!
Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket.

Jutányos árak!
Kezdező fizetési feltételek!

Pichler-, Hückel-féle és temesvári**kalapok nagy választékban!**

- A nagyérdemű közönség szives tudomására adom, hogy a tavaszi férfi- és fiúruhák, valamint az átmeneti felöltők, nagy választékban, már megérkeztek. Ruháim, szabás és minőség tekintetében, oly kifogástalanok, hogy a legkényesebb ízlést is kielégítik.
- Sikerült a **gácsi posztógyártól** nagyobb mennyiségű divatszövetet vennem. Míg a készlet tart, méterjét **6—7 korona egységárban árúsítom.**

Nagy raktár s **igen jutányos árak amerikai női-, férfi- és gyermekcipőkben** valamint, **luxus kivitelben.** • **A legujabb nyak-kendők bámulatos olcsó áron kaphatók!** A n. é. közönség szives látogatását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

BÜCHLER HENRIK

kereskedő. Főtér.

Honvéd-utca I. 50. szám alatt levő
házam, udvarral s kerttel.
szabadkézből eladó.

Bővebbet Seidel Ágostonnál a Népbanknál.

Ha nem ehet, rosszul
érzi magát, az orvos-
ságnak kipróbált

Kaiser gyomor-borsmenta
karamellái

biztos segítséget hoz-
nak. Jó étvágyat kap,
a gyomor helyre áll és
megerősödik ismét.
Éltető és üdítő ha-
tásuknál fogva
meneteléseknél
nélkülözhetetlenek.

Csomagolva 20 és 40 fillér

Kapható: Markus M.
cukraszézá-
ban, Mikovényi A. és Mar-
gotsy J. örökösai gyógy-
tárában Selmecebányán,
Walko J. K., Szentist-
ványi A. Gőlniebanán.

MODERN SZOBA- ÉS DISZLETFFESTÉSZET

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség
szíves tudomására adni, hogy üzletünk,
a közeledő időnyre a legújabb mintákkal
van felszerelve. Festésben, főnyomza-
lásban **budapesti, bécsi, drezdai**
és **stuttgarti** újdonságokkal, tervezé-
sekkel, rajzokkal és költségvetéssel a leg-
olesőbb árak mellett, szívesen szolgálunk.

Kiváló tisztelettel

Zanzotto Lajos és Társa
festők

Selmecebánya, Kossuth Lajos-tér 41. sz., a
volt Csernák-féle házban a zárdá mellett.

Újdonság! Törvényesen védve!
„Styria“ egyetemes kötőgép,
finom és vastag fonálerős-
ségek kötéséhez.
„Styria“ kötőgépgyár, Gráz 116.
Prospektust ingyen. Legol-
csóbb árak. Részlettörlesz-
tésre is. Képviselek keres-
tetnek.

A legújabb divat szerint :-

készíték, bel- és külföldi
anyagból, igen jutányos
áron, mindennemű férfi-,
női- és gyermekcipőket. A
legpontosabb kiszolgálás!

Csernák György
cipészemester, A posta mellett.

Alulírott értesitem a n. é.
közönséget, hogy üzletem
felozslása miatt a rak-
táron levő női- és gyer-
mekkalapokat, a külön-
féle kalapdiszket (virágo-
kat, szallagokat, tollakat)
s összes áruimat leszáll-
ított áron kiárúsítom.
A n. é. közönség szíves
látogatását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

STANGA HECHT JÓZSA

divatárusnő.

Még most sem jegyezted
meg magadnak, hogy csak
Jacobi antinicotin

No lám . . . Ez a valódi
Jacobi antinicotin
szivárka-hűtője!

KIADÓ

vendéglőhelyiség és
egy lakás augusztus
1-től. Bővebbet a ház-
tulajdonosnál.

Urszinyi József

órás- és ékszerész.

Éves lakás.

Egy szép, 3-4 szo-
bás lakás, az összes
mellék helyiségekkel,
esetleg egy egész ház,
kerttel, július vagy
augusztus 1-re keres-
tetik. A levélbeli érte-
sitést, „Tisztalakás“
jelige alatt, a kiadó-
hivatalba kérem. :-

Zacherlin

mint feltűmulthatatlan
„rovarirtó“
hathatósan segít

Csakis palackokban kérje!

A tisztességes, becsületes kereskedő éberem ügyel arra,
hogy ha vevője utólérhetetlen, hatásánál fogva közismert
„ZACHERLINT“ kér, ne akasszon nyakába
megtévesztő surrogatutumot.

Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is.

Ennélfogva mindenkit, aki valódi Zacherlint akar venni,
nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utánzatoktól, melyek
utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba
kerülnek, az által óvakodjék, hogy pontosan ügyeljen a
„ZACHERLIN“ névre.

Kapható:

Selmecebányán: ifj. Marschalko Gyula, Engel Zsigmond, Ernst Zsigmond, Hodrusbányán: Weisz Jakab. Ipolyságon: Berczeller M., Ivots Andor, Dombo Károly utóda Barack Ignác, Csoka József, Veinberger M. Korponán: Rumann Gyula, Trnovszky Károly. Kőrmöcbányán: Freud Manó, Gazdik János, Klein Hermann, Ritter Lipót J. Mosócson: Perl János fia, Fogyasztási Szövetkezet. Ujbányán: Cservinka M., Heinrich Ede. Zníóváralján: Schönai Viktor.

